

CANTIGAS

Martín Codax

XIII. mendeko galego poema hauek Otsalarrek euskaratuak dira., Vigo-ko Colexio Universitario-ren eskariz.

Igazko irailean, ikastaro berriaren haseran Santiagoko Unibertsitatearen babespean Vigo-ko «Colexio» delakoak Martin Codax Erdi-aroko poetari omenaldia eskaini zion Xesús Alonso Montero irakaslearen zuzendaritzapean. Eginkizun hortarako liburu berezei bat argitaratu zuten X. Alonso Monteroren hitzaurrez, Codax-en zazpi poemak bere jatorrizko testuz, oraingo galegoeraz, eta beste honako itzulpen hauekin: gazteleraz, euskaraz (gaur hemen argitaratzen dena), katalaneraz, frantsesez, italieraz, inglesez eta alemanez. Horrez gainera, poemaren zenbait azterketa, liburuaren bigarren partean, honako jaun hauek idatziak: A. Lopez-Casanova, L. Pozo Garza, M. Forcadela eta X. M. Alcaez Blazquez, bibliografia eta beste zenbait ohar.

Konparaketazko azterketetan, provenzalaren kidesunak agertzen badira ere, XIII. mende berean hau baino zerbait lehentxoako egina zen «Cantiga de Meendiño»-rekin ere aztertzen da. Azken hau 1982ko EGAN aldizkariaren 91. orrialdean argitaratu genuen eta nornahi ohartuko da elkarren arteko ahaidetasunez.

I

Vigoko itsas uhinak,
ikus bazenegi nire laguna?
Ene Jainkoa, laster baletor!

Itsas hiratuaren uhinak,
ikus bazenegi nire maitea?
Ene Jainkoa, laster baletor!

Ikus bazenegi nire laguna,
norengan dudan nire hasperena?
Ene Jainkoa, laster baletor!

Ikus bazenegi nire maitea,
norengan dudan mindura handia?
Ene Jainkoa, laster baletor!

II

Mandatua dut nirekin
nire laguna datorrela:
Eta joango naiz, ama, Vigora!

Nirekin dut mandatua
nire laguna datorrela:
Eta joango naiz, ama, Vigora!

Nire laguna datorrela
eta osasunez eta bizirik datorrela:
Eta joango naiz, ama, Vigora!

Nire maitea datorrela
eta bizirik eta osasunez datorrela:
Eta joango naiz, ama, Vigora!

Osasunez eta bizirik datorrela
eta erregeren lagun:
Eta joango naiz, ama, Vigora!

Bizirik eta osasunez datorrela
eta erregeren adiskidemin:
Eta joango naiz, ama, Vigora!

III

Nire lagun eder hori, zatoz nirekin
Vigoko elizara, non baita itsasandi:
Eta uhinak begiratuko ditugu!

Nire lagun eder hori, zatoz zeure onez
Vigoko elizara, non baita itsas hiratuna:
Eta uhinak begiratuko ditugu!

Vigoko elizara, non den itsasandi
eta hara datoz nire ama eta nire laguna:
Eta uhinak begiratuko ditugu!

Vigoko elizara, non den itsas hiratua
eta hara datoz nire ama eta nire maitea:
Eta uhinak begiratuko ditugu!

IV

Ai ene Jainkoa, orain nire lagunak baleki
Vigon bakarrik nagoela!
Eta maitemindurik nabil!

Ai ene Jainkoa, orain nire maiteak baleki
Vigon bakarrik aurkitzen naizela!
Eta maitemindurik nabil!

Zein bakar nagoen Vigon,
eta ez dut lagunik nirekin!
Eta maitemindurik nabil!

Zein bakar nagoen Vigon,
eta lagunik ez dakart nirekin!
Eta maitemindurik nabil!

Eta lagunik ez daukat nirekin,
nire begiok nerekin nigarrez baizik!
Eta maitemindurik nabil!

Eta lagunik ez dakart nirekin,
nire begi biok nigarrez izan ezik!
Eta maitemindurik nabil!

V

Zenbat maite dituzu gartsuki lagun,
zatoz nirekin Vigoko itsasora:
Eta uhinetan bainatuko gara!

Zenbat maite dituzu gartsuki maite,
zatoz nirekin itsas hiratura:
Eta uhinetan bainatuko gara!

Zatoz nirekin Vigoko itsasora
eta nire laguna ikusiko dugu:
Eta uhinetan bainatuko gara!

Zatoz nirekin itsas hiratura
eta nire maitea ikusiko dugu:
Eta uhinetan bainatuko gara!

VI

Sakratuan, Vigon,
dantzatuz nire gorputz adeitsua:
—Amorioa dut!

Vigon, sakratuan,
dantzatzuz nire gorputz mehea:
—Amorioa dut!

Dantzatzuz nire gorpuntz adeitsua,
inoiz lagunik izan ez zuena:
—Amorioa dut!

Dantzatzuz nire gorputz mehea,
inoiz maiterik ez zuena:
—Amorioa dut!

Inoiz lagunik izan ez nuenez,
sakratuan izan ezik, Vigon:
—Amorioa dut!

Inoiz maiterik izan ez nuenez,
Vigon izan ezik, sakratuan:
—Amorioa dut!

VII

Ai, ni ikustera nentorren uhinok,
esaten bazenegidaten
zergatik tardatzen duen nire lagunak
ni gabe?

Ai, ni begiratzera nentorren uhinok,
kontatzen bazenegidaten
zergatik tardatzen duen nire lagunak
ni gabe?